

Η σφραγίδα του Χριστού

/ [Γνώμες](#)

Του Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιεροθέου

Ο Χριστός είναι η βάση της πίστεώς μας και το κέντρο της ζωής μας. Διά του Χρι-στού έχουμε κοινωνία με τον Τριαδικό Θεό. Με το Βάπτισμα γινόμαστε μέλη του Σώμα-τος του Χριστού και με την θεία Κοινωνία κοινωνούμε του Σώματος και του Αίματος του Χρι-στού. Η ένωσή μας με τον Χριστό γίνεται με το Άγιον Πνεύμα, και διά του Χριστού ερχόμαστε στον Πατέρα.

Ο Υιός και Λόγος του Θεού με την ενανθρώπησή Του προσέ-λαβε την ανθρώπινη φύση και την θέωσε «άμα τη προσλή-ψει», και με την Σταύρωση και την Ανάστασή Του νίκησε τον διάβολο, την αμαρτία και τον θάνατο και προσφέρεται σε μας, ώστε και εμείς διά του Χριστού να νικήσουμε στην ζωή μας τον διάβολο, την αμαρτία και τον θάνατο.

Ο άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος γράφει: «Και παν πνεύμα ο μη ομολογεί τον Ιησούν Χριστόν εν σαρκί εληλυθότα, εκ του Θεού ουκ έστι· και τούτό εστι το του αντιχρίστου ο ακηκόατε ότι έρχεται, και νυν εν τω κόσμω εστίν ήδη. Έγείς εκ του Θεού εστε, τεκνία, και νενι-κήκατε αυτούς, ότι μείζων εστίν ο εν υμίν ή ο εν τω κόσμω» (Α΄ Ιω. δ΄, 3-4).

Ο Χριστός έχει δύναμη ασυγκρίτως υπέρτερη του αντιχρίστου, και όσοι ενώνονται με τον Χριστό νικούν τον αντίχριστο και κάθε άλλη δύναμη, ακόμη και τον θάνατο. Άλλωστε, το βαθύτερο νόημα της Ιεράς Αποκαλύψεως του Ιωάννου είναι η νίκη και ο θρίαμβος του Αρνίου (Χριστού) έναντι του αντιχρίστου.

Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης γράφει στην Επιστολή Του: «Ο ποιων την αμαρτίαν εκ του διαβόλου εστί, ότι απ΄ αρχής ο διάβολος αμαρτά-νει. εις τούτο εφανερώθη ο υιός του Θεού, ίνα λύση τα έργα του διαβόλου. Πας ο γεγεννημένος εκ του Θεού αμαρτίαν ου ποιεί, ότι σπέρμα αυτού εν αυτώ μένει· και ου δύναται αμαρτάνειν, ότι εκ του Θεού γεγέννηται. εν τούτω φανερά εστι τα τέκνα του Θεού και τα τέκνα του διαβόλου» (Ιω. γ΄, 8-9).

Ο Απόστολος Παύλος γράφει: «Ζω δε ουκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός» (Γαλ. β΄, 20) και γι΄ αυτό «πάντα ισχύω εν τω ενδυναμούντι με Χριστώ» (Φιλ. δ΄, 13).

Αυτό είναι το θεμέλιο της πίστεως και της ζωής μας. Όποιος πιστεύει ότι ο αντίχριστος έχει μεγαλύτερη δύναμη από τον Χριστό, δεν έχει καταλάβει την δύναμη της Εκκλησίας ως Σώματος του Χρι-στού, ούτε έχει αισθανθεί την ένωσή Του με τον Χριστό. Ο άγιος Πορ-φύριος έλεγε:

«Πολλοί άνθρωποι, και μάλιστα Χριστιανοί, δεν δέχονται καθό-λου την ύπαρξη του δαίμονα. Το δαιμόνιο, όμως, δεν μπορείς να το αρνηθείς. Πιστεύω ότι υπάρχει διάβολος και λέω μάλιστα ότι, αν βγάλουμε απ΄ το Ευαγγέλιο την πίστη στην ύπαρξη του διαβόλου, τι γίνεται; Πάει το Ευαγγέλιο... Δεν μπορούμε να αγνοήσουμε την ύπαρξη του διαβόλου, του οποίου τα έργα ήλθε να καταργήσει ο Χριστός.

Εγώ όμως σας λέω, αντί να ασχολείσθε με τον διάβολο και τις πονηρίες του, αντί να ασχολείσθε με τα πάθη, να στραφείτε στην αγάπη του Χριστού... Όταν ντυθούμε την πανοπλία του Θεού, τα πάντα θα κατορθώσουμε• και μάλιστα πολύ εύκολα. Είναι εύκολα όλα όταν μπορούμε στην θεία Χάρι. Τότε είμαστε πιο ελεύθεροι, πιο δυνατοί. Μας προστατεύει η θεία Χάρις. Αν αγωνισθούμε, ερωτευ-θούμε τον Χριστό, τότε αποκτούμε την θεία Χάρι. Οπλισμένοι με την θεία Χάρι, δεν διατρέχουμε κίνδυνο κι ο διάβολος μας βλέπει και φεύγει».

Επομένως, πρέπει να σφραγισθούμε με την δύναμη του ονό-μα-τος του Χριστού. Σε αυτό αναφέρεται το επόμενο κείμενο:

Ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος για την σφραγίδα του Χριστού

Γίνεται συχνά λόγος για τό σφράγισμα τοῦ Ἀντιχρίστου, ἀλλὰ δέν γίνεται σχεδόν καθόλου λόγος για τό σφράγισμα τοῦ Ἀρνίου τῆς Ἀποκαλύψεως.

Στην Αποκάλυψη γράφεται: «Και εἶδον, και ἰδοὺ το αρνίον εστηκός ἐπὶ το ὄρος Σιών, και μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι το ὄνομα αὐτοῦ και το ὄνομα του πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ των μετώπων αὐτῶν» (Απ. ιδ', 1).

Κατὰ τους ερμηνευτές, Ἀνδρέα Καισαρείας και Ἀρέθα Καισαρείας το Ἀρνίον εἶναι ο Χριστός, το ὄρος Σιών εἶναι ἡ Νέα Σιών «ἡ πόλις του Θεοῦ ζώντος», δηλαδή ἡ Εκκλησία, οἱ ἑκατὸν σαράντα τέσσερες χιλιάδες εἶναι ο τέλειος ἀριθμός, και εἶναι οἱ Χριστιανοί της Καινῆς Διαθήκης που εἶναι παρθένοι «κατὰ τε τον ἑσω, κατὰ τε τον ἔξω ἄνθρωπο, εἶναι εσφραγισμένα τα μέτωπά τους «τω φωτί του θεοῦ προσώπου», και ἐπειδὴ εἶναι εσφραγισμένοι με το ὄνομα του Ἀρνίου και του Πατρὸς Του «τοις ολοθρευταῖς ἄγγελοι αιδέσιμοι φαίνονται» και «τοις ολεθρίοις δαίμοσι φοβεροί γίνονται».

Επομένως, ἔχει μεγάλη σημασία να σφραγισθούμε ἀπὸ τον Χριστό, και αὐτό συνδέεται με το να ἀνήκη κανεῖς στον Χριστό, να εἶναι γραμμένος στο βιβλίον της ζωῆς. Ὄταν δε θα ἐμφανισθῇ το θηρίο που θα ἀνεβαίνει ἀπὸ την θάλασσα «προσκυνήσουσιν αὐτόν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ της γῆς, ὡν ου γέγραπται το ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ της ζωῆς του αρνίου του εσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου» (Απ. ιγ', 8).

Στο παρόν άρθρο θα επιδιώξω να αναλύσω το τι είναι η σφραγίδα του Χριστού κατά την διδασκαλία του αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου, διότι όποιος έχει την σφραγίδα του Χριστού θα ανήκη σε Αυτόν και δεν θα έχη εξουσία πάνω του ο αντίχριστος και ο διάβολος.

Ο άγιος Συμεών είναι ένας θαυμαστός διδάσκαλος και το ότι η Εκκλησία του έχει προσδώσει την επωνυμία του Θεολόγου είναι γεγονός που δείχνει την μεγάλη του αξία. Το ότι ο άγιος Συμεών αναφέρεται στην σφραγίδα του Χριστού και αναλύει τι στην πραγμα-τικότητα είναι η σφράγιση του Χριστού και ποια είναι τα γνωρίσματα ότι έχουμε σφραγισθή, είναι εχέγγυο γνησιότητας.

1. Η αποφυγή του φόβου του θανάτου και του διαβόλου

Σε μια Κατήχησή του, αναφερόμενος μεταξύ των άλλων στην προ-σπάθεια να συναντήσουμε τον Χριστό και να ενωθούμε μαζί Του, υπογραμμίζει και το πως μπορούμε να ξεφύγουμε τον φόβο του θανάτου, αλλά και πως μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την ενέργεια και την δύναμη του νοητού λύκου, δηλαδή του διαβόλου. Αυτό μπορεί να γίνη μόνον αν σφραγισθούμε με την σφραγίδα του Χριστού.

Ερωτά ο άγιος: «Τι δειλοί εσμέν και την εκ του σώματος δειλαινόμεθα έξοδον; ... Μη γαρ θάνατος εξουσιάζει των εσφραγισμένων ψυχών τη χάριτι του Παναγίου Πνεύματος και τω αίματι του Χριστού;». Με άλλα λόγια εκείνος που σφραγίζεται με την Χάρη του Αγίου Πνεύματος και με το Αίμα του Χριστού δεν φοβάται τον θάνατο, δεν έχει καμμία εξουσία ο θάνατος πάνω του, και επομένως αυτός υπερβαίνει τον θάνατο.

Αλλά όσοι είναι εσφραγισμένοι με την σφραγίδα του Χριστού ξεφεύγουν από την εξουσία και την κυριαρχία και του διαβόλου. Ο νοητός λύκος δεν μπορεί να έχη καμμία εξουσία επάνω στους εσφραγισμένους από τον Χριστό. «Μη αντιβλέψαι τολμά ο νοητός λύκος τη του αρχιποίμενος Χριστού σφραγίδι, η σφραγίζει τα ίδια πρόβατα»; Ο Ποιμήν ο καλός σφραγίζει τα δικά του πρόβατα και αυτό σημαίνει ότι είναι απρόσβλητα από τον διάβολο, που δεν έχει καμμία εξουσία επάνω τους.

2. Η αναζήτηση της σφραγίσεως του Χριστού

Αλλά τι είναι αυτή η σφράγιση υπό του Χριστού; Τι εννοεί ο άγιος Συμεών με τον όρο σφραγίδα του Χριστού; Γράφει: «Καταμάθετε, αδελφοί, της σφραγίδος Χριστού το αληθές εκτύπωμα... Μία σφραγίς αληθώς η έλλαμψις υπάρχει του Πνεύματος, ει και πολλάι των ενεργειών αυτής αι ιδέαι και πολλά των αρετών αυτής τα γνωρίσματα».

Αυτό το χωρίο είναι σημαντικότατο γιατί δείχνει ότι η σφραγίδα του Χριστού δεν είναι τίποτε άλλο από την ενέργεια του Παναγίου Πνεύματος. Με αυτήν την ενέργεια ο Θεός σφραγίζει τους δικούς Του και σ' αυτούς, επομένως, δεν έχει καμμία εξουσία ο διάβολος. Γι' αυτό η σφράγιση του ανθρώπου υπό του Χριστού στην πραγματικότητα είναι η έλευση της θείας Χάριτος μέσα στην καρδιά του, οπότε ο άνθρωπος καθίσταται ναός του Παναγίου Πνεύματος.

Έχοντας αυτά υπ' όψη του ο άγιος Συμεών προτρέπει τους μοναχούς και τους Χριστιανούς: «Όσοι τοίνυν ασφράγιστοι, δράμετε· όσοι ασημείωτοι, σπεύσατε τω σημείω σημειωθήναι του Πνεύματος». Δηλαδή, όσοι Χριστιανοί, Κληρικοί και μοναχοί, γιατί σε αυτούς ομιλεί, δεν έχουν σφραγισθή από το Άγιον Πνεύμα και είναι «ασημείωτοι», ασφράγιστοι, θα πρέπει να σπεύσουν να σφραγισθούν από το Άγιον Πνεύμα.

Υπάρχουν όμως και μερικά χαρακτηριστικά σημεία που δείχνουν ποιος είναι ασφράγιστος. Ασφράγιστος είναι «ο δειλαινό-μενος θάνα-τον». Και ασημείωτος είναι «ο μη ακριβώς το είδος της σφραγίδος γινώσκων», αυτός που δεν γνωρίζει το είδος της σφραγίσεως.

Αλλά η αναζήτηση της σφραγίσεως υπό του Χριστού είναι συγκε-κριμένη. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν ειδικοί τρόποι διά των οποίων ο άνθρωπος σφραγίζεται και γίνεται πρόβατο του Ιησού Χριστού.

Ο πρώτος τρόπος είναι το άγιον Βάπτισμα. Διά του Μυστηρίου του Βαπτίσματος ενδυόμαστε τον Χριστό. Με το άγιον Βάπτισμα και το άγιον Χρίσμα γινόμαστε μέλη του Σώματος του Χριστού, και με το άγιον Χρίσμα λαμβάνουμε το Άγιον Πνεύμα, γι' αυτό ο Ιερέυς λέγει: «Σφραγίς δωρεάς Πνεύματος Αγίου». Αλλά επειδή με τις πράξεις μας, που διαπράξαμε ύστερα από το άγιο Βάπτισμα που δεχθήκαμε σε βρεφική ηλικία, αρνηθήκαμε τον Χριστό, γι' αυτό χρειάζεται μετάνοια. «Διά τούτο ούν πάλιν εαυτούς διά της σωτηρίου μετανοίας ανακαλεσώμεθα, πάντα ποθούντες και πράττοντες όσα Χριστώ υπάρχει ευάρεστα, ίνα και παρ' αυτού σφραγισθέντες του λοιπού άφοβοι βιωσώμεθα».

Με το άγιον Βάπτισμα, μαζί με το βάπτισμα της μετανοίας που ακολουθεί,

σφραγιζόμαστε από τον Χριστό και λαμβάνουμε την Χάρη του Αγίου Πνεύματος στην καρδιά μας. Έτσι, λοιπόν, μυστήρια και άσκηση είναι απαραίτητα για να αποδειχθούμε γνήσιοι δούλοι του Ιησού Χριστού. Με αυτόν τον τρόπο θα λάβουμε το έλεος του Θεού «και άξιοι γενέσθαι αξιωθώμεν της γνώσεως των μυστηρίων του Χριστού». Όταν όμως μιλά ο άγιος για την γνώση των μυστηρίων του Χριστού δεν εννοεί την γνώση διά του λόγου και της ακοής, «αλλά της έργω και πράξει θεωρουμένης».

3. Οι Μακαρισμοί του Χριστού

Ποια όμως είναι η γνώση των μυστηρίων του Χριστού εν έργω και πράξει, που στην πραγματικότητα είναι δείγμα ότι έχουμε σφραγισθή από τον Χριστό και έχουμε την Χάρη του Αγίου Πνεύματος; Ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος δεν είναι στοχαστής θεολόγος, αλλά εμπειρικός. Γνωρίζει εκ πείρας την κατάσταση αυτή και γι' αυτό την περιγράφει ασφαλώς και απταίστως.

Η έλλαμψη του Παναγίου Πνεύματος μέσα στην καρδιά του Χριστιανού φανερώ-νεται με την βίωση των μακα-ρισμών του Χριστού. Γι' αυτό στην συνέ-χεια της Κατηχήσεώς του ο άγιος Συμεών αναλύει τους Μακαρισμούς του Χρι-στού, αλλά κυρίως περιγράφει το πως ο άνθρωπος διά των Μακαρι-σμων δέχεται την σφραγίδα του Παναγίου Πνεύματος.

Ο πρώτος Μακαρισμός είναι ο Μακαρισμός της πτωχείας: «Μακά-ριοι οι πτωχοί τω πνεύματι ότι αυτών εστιν η βασιλεία των ουρανών» (Ματθ. ε', 3). Οι άγιοι Πατέρες όταν ερμηνεύουν την πτωχεία του πνεύματος, εννοούν κυρίως την ταπείνωση και την αίσθηση της αμαρτωλής καταστάσεώς μας. Όποιος γνωρίζει την κατάστασή του, όποιος διακρίνεται για την αυτογνωσία, και κυρίως για την αυτομεμψία, δείχνει ότι εμπνέεται από την Χάρη του Θεού και γι' αυτό μέσα του μπορεί να πληροφορηθή την ύπαρξη της Βασιλείας των Ουρανών. Ο άνθρωπος αυτός «βεβαίαν εν αισθήσει ψυχής την κτήσιν έχειν αυτής».

Απόδειξη της υπάρξεως μέσα του της Βασιλείας των Ουρανών είναι ότι δεν επιθυμεί των ορωμένων και φθειρομένων, δηλαδή όλων των πραγμάτων του κόσμου, του πλούτου, της δόξης, της τρυφής και της βιωτικής και σωματικής απολαύσεως. Και όχι μόνον δεν επιθυμεί αυτά, αλλά «προς ταύτα αηδώς διακείσθαι κατά ψυχήν και προαί-ρεσιν», όπως ακριβώς αηδία αισθάνονται οι εν εξουσία και βασιλική τιμή ζώντες «προς τους επί σκηνής πορνικής διατρίβοντας». Πάντως, αν κάποιος ελκύεται από ένα από όσα προαναφέρθησαν, σημαίνει ότι «την βασιλείαν εκείνην των ουρανών ούτε είδεν ούτε ωσφράνθη ούτε εγεύσατο αυτής της θυμηδίας τε και γλυκύτητος».

Ὁ δεύτερος Μακαρισμός εἶναι, «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες ὅτι αὐτοὶ παρακλη-θήσονται» (Ματθ. ε΄, 4). Πένθος ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δέν ἔχει καμμία προσπάθεια γιά τὰ παρόντα τοῦ βίου, δηλαδή δέν ἐκδηλώνει καμμία ἐπιθυμία γιά νά ἀποκτήσῃ τὰ ἐγκόσμια, καί μάλιστα ἐκεῖνος πού δέν ἔχει λογισμό συνδυαζόμενο μέ αὐτά. Δέν εἶναι δυνατόν ὁ ἄνθρωπος νά ἐνδιαφέρεται γιά τήν ἀπόκτηση τῆς ἀνθρώπινης δόξης, τοῦ πλούτου καί τῆς ἡδονῆς καί νά ἔχῃ συγχρόνως πένθος στήν καρδιά του. Ὅποιος ἀγωνίζεται νά ζήσῃ σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, αὐτός κατά φυσικό τρόπο ἀποκτᾷ τό πένθος στήν καρδιά του.

Αὐτό σημαίνει ὅτι, ὅταν προσπαθῇ νά τηρήσῃ στό ἔπακρο τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί νά φθάσῃ στήν καθαρότητα καί τήν ἁμωμο πολιτεία πού ὑπαγορεύουν οἱ ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί τότε ἐρευνήσῃ τόν ἑαυτό του, θά τόν βρῇ ἐντελῶς ἀσθενῇ καί μή ἔχοντα δυνάμεις νά φθάσῃ στό ὕψος τῶν ἐντολῶν, ἀλλά καί πολύ πτωχό καί ἀνάξιο γιά τήν ὑποδοχή τοῦ Θεοῦ. Βλέποντας αὐτά «πενθήσει πάντως πένθος τό ὄντως μακαριώτατον». Καρπός τοῦ πένθους εἶναι ἡ παράκληση ἡ ὁποία «ἄρραβὼν ἐστὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν».

Ἔτσι τό πένθος καί ἡ παράκληση εἶναι καρπός τῆς πτωχείας τοῦ πνεύματος πού εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη. Ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, «ὅπου ταπεί-νωσις, ἀψευδής, ἐκεῖ καί ταπεινοφροσύνης βυθός· καί ὅπου ταπεινοφροσύνη, ἐκεῖ καί ἐλλάμψεις τοῦ Πνεύματος. Ὅπου δέ ἐλλάμψεις τοῦ Πνεύματος ἐκεῖ φωτοχυσία Θεοῦ καί Θεός ἐν σοφίᾳ καί γνώσει τῶν μυστηρίων αὐτοῦ. Ἐνθα δέ ταῦτα, ἐκεῖ βασιλεία οὐρανῶν καί βασιλείας ἐπίγνωσις καί οἱ ἀποκεκρυμμένοι θησαυροὶ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, ἐν οἷς καί ἡ φανέρωσις, ἐστὶ τῆς πτωχείας τῆς πνευματικῆς. Ὅπου δέ πτωχείας πνευματικῆς αἴσθησις, ἐκεῖ καί τό χαρμόσουνον πένθος, ἐκεῖ καί τὰ ἀενάως ρέοντα δάκρυα, τὰ τήν φιλοῦσαν ταῦτα ψυχὴν ἐκκαθαίροντα καί τελείως αὐτὴν ἀπεργαζόμενα φωτεινοτάτην».

Ἔτσι, ἀπὸ τήν πνευ-ματικὴ πτωχεία ἔρχεται τό πένθος καί τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα αὐξάνουν τήν ταπείνωση καί ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾷ ἐμπειρικὴ γνώση τῆς παρακλήσεως καί τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Οἱ δύο πρῶτοι Μακαρισμοὶ εἶναι ἡ βάση τῆς πνευματικῆς ζωῆς, γιατί ἀπὸ ἐκεῖ προέρχονται ὅλες οἱ ἄλλες πνευματικὲς καταστάσεις, δηλαδή ἡ βίωση τῶν ἐλλάμψεων τῶν ἐνεργειῶν τῆς θείας Χάριτος. Ὄποτε ὅλοι οἱ ἐπόμενοι Μακαρισμοὶ τοῦ Χριστοῦ εἶναι συνέπεια καί συνέχεια τῶν δύο πρώτων Μακαρισμῶν.

Αὐτό σημαίνει ὅτι ἀπὸ τήν πνευματικὴ πτωχεία καί τὰ δά-κρυα, πού προχέονται ἀενάως, ἡ ψυχὴ ἀποσβενύει καί καθαρίζει τό θυμικὸ της μέρος, «πραεῖα καί ἀκίνητος ὅλη πρὸς ὀργὴν γίνεται», ὅποτε βιώνει τόν Μακαρισμό, «Μακάριοι οἱ

πραεῖς ὅτι αὐτοί κληρο-νομήσουσι τήν γῆν»• πεινᾷ καί διψᾷ γιά νά μάθη τά δικαιώματα τοῦ Θεοῦ στήν ζωή της, καί ἔτσι βιώνει τόν Μακαρισμό, «Μακάριοι οἱ πεινῶντες καί διψῶντες τήν δικαιοσύνην ὅτι αὐτοί χορτασθήσονται»• γίνεται ἐλεήμων καί συμπαθής πρός ὅλους καί ἔτσι ἐφαρμόζει τόν Μακαρισμό, «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοί ἐλεηθήσονται»• καθαρίζει τήν καρδιά καί βλέπει τήν ἄκτιστη δόξα τοῦ Θεοῦ, κατά τόν Μακαρισμό «Μακάριοι οἱ καθαροί τῇ καρδίᾳ ὅτι αὐτοί τόν Θεόν ὄψονται».

Ἐπειτα, ὅσοι ζοῦν αὐτές τίς καταστάσεις γίνονται εἰρηνοποιοί, καί ὀνομάζονται υἱοί τοῦ Ὑψίστου, ὁπότε βιώνουν τόν Μακαρισμό, «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί ὅτι αὐτοί υἱοί Θεοῦ κληθήσονται», καί φυσικό ἐπακόλουθο εἶναι ὁ διωγμός ἕνεκεν τοῦ Θεοῦ. Ἀφοῦ γνωρίζει τόν Θεό καί ἀγαπᾷ τόν Θεό, στήν συνέχεια ὑπομένει «πάντα πόνον καί πᾶσαν θλίψιν δι’ αὐτόν», ὑπομένει τίς ὕβρεις, τίς λοιδορίες καί τίς στενοχωρίες, τούς διωγμούς καί ὅλα τά πονηρά ρήματα ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος Αὐτοῦ, καί ἀκόμη μέ μεγάλη χαρά ὑπομένει ὅλες τίς ἀδικίες, διότι ἀξιώθηκε νά ἀτιμασθῇ ὑπέρ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ. Καί μέ αὐτόν τόν τρόπο βιώνει καί τόν τελευταῖο Μακαρισμό πού εἶναι «Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καί διώξωσι καί εἰπωσι πᾶν πονηρόν ρῆμα καθ’ ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. χαίρετε καί ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ μισθός ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

4. Ἡ πορεία στήν πνευματική ζωή

Ὅπως εἶδαμε προηγουμένως, ἀλλά καί ὅπως ἀναλύει στήν συνέχεια τῆς Κατηχήσεώς του ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, ὑπάρχει μιά σειρά στήν πνευματική ζωή. Ἄλλωστε, ἡ πνευματική ζωή δέν εἶναι ἀφηρημένη καί στοχαστική κατάσταση, ἀλλά ἔχει συγκεκριμένους πνευ-μα-τικούς σταθμούς. Καί ὅπως στήν ἀνθρώπινη γνώση ὑπάρχει μιά πρόοδος, ἀνάλογα μέ τά διάφορα στάδια, τό ἴδιο συμβαίνει καί στήν πνευματική ζωή.

Ἀρχή καί θεμέλιο τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ταπείνωση, ἔπειτα εἶναι «τό πένθος καί ἡ τῶν δακρύων πηγή». Διά τῶν δακρύων καθαρίζεται ἡ ψυχή καί ἐκδιώκονται οἱ δαίμονες. Γι’ αὐτό ὁ ἅγιος Συμεών λέγει: «ὦ δάκρυα, τά ἐκ θείας ἐλλάμμεως βλύζοντα καί αὐτόν τόν οὐρανόν διανοίγοντα καί προξενοῦντά μοι θείαν παράκλησιν».

Σέ ἄλλο λόγο του ὁ ἅγιος Συμεών λέγει ὅτι τά δάκρυα εἶναι σημεῖο ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Γιατί, ὅπως τό βρέφος ὅταν ἐξέρχεται ἀπό τήν κοιλία τῆς μητέρας του, τό πρῶτο πού κάνει εἶναι νά κλαίῃ καί μέ αὐτό δείχνει ὅτι εἶναι ζωντανό, ἔτσι καί ὁ Χριστιανός ὅταν κλαίῃ ἀπό τήν αἴσθησι τῆς πνευματικῆς του πτωχείας, πράγμα τό ὁποῖο σημαίνει ὅτι ἐμπνέεται ἀπό τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, αὐτό εἶναι σημεῖο ἀναγεννήσεώς του καί ἀπόδειξη ὅτι ἀρχίζει νά εἰσέρχεται σέ νέο κόσμο, σέ νέα

ζωή. Δέν εισέρχεται απλῶς σέ νέα ζωή, ἀλλά ὁ ἴδιος ζῇ κατά Θεόν. Γιατί, πραγματικά, «ὅπου δακρύων πληθὺς μετὰ γνώσεως ἀληθοῦς, ἐκεῖ καί θείου φωτός αὖγασις. Ὅπου δέ φωτός αὐγή, πάντων ἐκεῖ τῶν καλῶν χορηγία καί ἡ σφραγὶς τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐμπεφυτευμένη ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐξ οὗ καί πάντες οἱ καρποὶ τῆς ζωῆς».

Βλέπουμε ἐδῶ τὴν μεγάλη ἀξία τῶν δακρύων πού εἶναι στενά συνδεδεμένα μέ τό κατά Θεόν πένθος. Ἀλλά τά δάκρυα γιά νά εἶναι εὐλογημένα καί νά προξενοῦν ὠφέλεια στήν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νά εἶναι «δάκρυα μετὰ γνώσεως ἀληθοῦς», ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Συμεών. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὑπάρχουν πολλά εἴδη δακρύων, ἥτοι δάκρυα συναι-σθηματικά, ἐγωϊστικά, διαβολικά κλπ. Μόνο τά δάκρυα τά ὁποῖα προέρχονται ἀπό τό ἀληθινό πένθος εἶναι ἀληθινά, εὐλογημένα ἀπό τόν Θεό καί πρόξενά πολλῶν ἀγαθῶν, ὅπως περιγράφονται ἐδῶ ἀπό τόν ἅγιο Συμεών.

Ἀπό τά «μετὰ γνώσεως ἀληθοῦς» δάκρυα ἔρχονται ὅλοι οἱ καρποὶ τῆς ζωῆς, πού εἶναι οἱ ἐπόμενοι Μακαρισμοὶ τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή ἡ πραότης, ἡ εἰρήνη, ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ συμπάθεια, ἡ χρηστότης, ἡ ἀγαθωσύνη, ἡ πίστη, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐχθρούς καί ἡ προσευχή ὑπὲρ αὐτῶν, τό νά χαιρόμαστε στοὺς πειρασμούς, τό νά καυχώμαστε στίς θλίψεις, τό νά θεωροῦμε τά πταίσματα τῶν ἄλλων ὡς δικά μας πταίσματα καί νά κλαῖμε ὑπὲρ αὐτῶν, τό νά θέτουμε τὴν ψυχὴ μας ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν καί προθύμως νά δεχόμαστε τόν θάνατο ὑπὲρ αὐτῶν.

Φαίνεται ἐδῶ καθαρά ὅτι ἀπό τὴν ταπείνωση καί τό κατά Θεόν πένθος πού φανερώνεται διὰ τῶν δακρύων προέρχονται ὅλοι οἱ καρποὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅλα τά σημεῖα τῆς ἀναγεννηθείσης ζωῆς.

5. Ἡ ἐξέταση ἂν σφραγισθῇκαμε

Ἀφοῦ ἀνέλυσε ὅλα αὐτά ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, στήν συνέχεια προτρέπει τοὺς ἀκροατές του νά ἐξετάσουν ἂν ἔχουν σφραγισθῇ ὑπὸ τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Γιατί ἡ βίωση τῶν Μακαρισμῶν στήν ζωὴ μας εἶναι ἀπόδειξη ὅτι ἔχουμε σφραγισθῇ ἀπὸ τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ. «Ἀκρι-βῶς ἐαυτοὺς ἐξετάσωμεν καί καταμάθωμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν, εἰ ἐν ἡμῖν ἐστὶν αὕτη ἡ σφραγὶς. Ἐπιγνωσώμεθα εἰ ἐν ἡμῖν ὁ Χριστὸς ἐστὶν, ἐκ τῶν εἰρημένων σημείων». Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά μας, πού συνδέεται μέ τὴν πνευματικὴ σφράγιση, δέν εἶναι ἀφηρημένη καί συναισθηματικὴ κατάσταση, ἀλλὰ εἶναι γεγονός πού γίνεται φανερό, ὅπως εἶδαμε προηγουμένως.

Γνωρίζουμε ὅτι ὑπάρχει ἡ σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά μας, ἐάν μέσα μας ζοῦμε τό πῦρ διὰ τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ καί ἐάν βλέπουμε τό Φῶς τοῦ Θεοῦ.

Ἀντίθετα, ἐάν νομίζουμε ὅτι λάβαμε τὴν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ἀφ' ἑνός μὲν δέν γνωρίζουμε τὰ σημεῖα πού ἀναφέραμε προηγουμένως, ἀφ' ἑτέρου δέ μέσα μας ζῇ ὁ κόσμος τῶν παθῶν, τότε «ὄντως ἐλεεινοί καί πανάθλιοι καί αὐτῆς τῆς αἰωνίου ζωῆς καί τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἀλλότριοι ἐσμέν, μηκέτι ἐν ἑαυτοῖς κτησάμενοι τόν Χριστόν, ἀλλὰ καί τόν κόσμον ζῶντα ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντες ὡς ἐν αὐτῷ ζῶντες, καί φρονοῦντες τὰ γῆϊνα». Καί ὅχι μόνον μέσα μας δέν κατοικεῖ ὁ Χριστός, ἀλλὰ διακατεχόμενοι ἀπό τὰ πάθη, ἔστω κι ἂν εἴμαστε βαπτισμένοι, εἴμαστε ἐχθροί τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος πού διακατέχεται ἀπό τίς ἀντίθετες καταστάσεις πού καθορίζουν οἱ Μακαρισμοί τοῦ Χριστοῦ αὐτός «ἐχθρός ἐστὶν ἄντικρυς τοῦ Θεοῦ· ἐχθρα γάρ ἐστὶν εἰς Θεόν ἢ τοῦ κόσμου προσπάθεια».

Ἔτσι ἐκεῖνος πού ἀγαπᾷ τὴν δόξα τῶν ἀνθρώπων, πού διακατέχεται ἀπό τό πάθος τοῦ πλούτου καί ἀσχολεῖται μέ τὴν ἱκανοποίηση τῶν ἡδονῶν τῆς σαρκός, δέν εἶναι δυνατόν νά εἶναι ταπεινός, νά ἔχη πένθος, νά εἶναι συμπαθής πρὸς τοὺς ἄλλους, νά εἶναι καθαρὸς στὴν καρδιά καί νά εἶναι εἰρηνοποιός. Μάλιστα γράφει ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος ὅτι, ὅποιος παραβαίνει τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί πολεμᾷ τόν Θεό «οὗτος κἂν εἰρηνεύειν ἅπαντας πρὸς ἀλλήλους ποιῇ, ἐχθρός ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ οὐδέ αὐτούς, οὓς εἰρηνεύειν πρὸς ἀλλήλους ποιεῖ, ὡς ἀρέσκει τῷ Θεῷ ποιεῖ τοῦτο. Ἐχθρός γάρ αὐτός πρῶτος ὢν ἑαυτοῦ καί τοῦ Θεοῦ, ἐχθροί καθεστή-κασιν αὐτοῦ καί οἱ διὰ τῶν τοιούτων εἰρηνεύοντες».

Αὐτός ὁ λόγος τοῦ ἁγίου Συμεὼν εἶναι ἐκφραστικώτατος, γιατί δείχνει ὅτι καί αὐτὴ ἀκόμη ἡ συμφιλίωση μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ὅταν δέν γίνεται κατὰ Θεόν καί κατὰ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἐχθρα πρὸς τόν Θεό.

Ἡ σφράγιση ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ συνδέεται στενότατα μέ τόν φωτισμό τοῦ νοῦ. Ὁ ἄνθρωπος πού ἔχει φωτισμένο νοῦ ἔχει τὴν σφραγίδα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέσα του. Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου πού βιώνει τοὺς Μακαρισμούς τοῦ Χριστοῦ «ὁρᾷ ξένα τινὰ θεάματα καί ὅλος φωτίζεται καί φωτοειδής γίνεται... αὐτός μὲν γάρ ὁ νοῦς φῶς ἐστὶ καί βλέπει τὰ πάντα φῶς, καί τό φῶς ζῶν ἐστὶ καί ζωὴν τῷ ὁρῶντι παρέχει».

Ἀπὸ αὐτὰ φαίνεται καθαρά τί εἶναι τό σφράγισμα τοῦ Χριστοῦ γιὰ τό ὁποῖο κάνει λόγο ἡ Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου, καί ὅτι δέν σφραγίζει μόνον τό θηρίον «τό ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς», ἀλλὰ καί τό Ἀρνίον τῆς Ἀποκαλύψεως, ὁ Χριστός, καί ὅσοι σφραγίζονται ἀπὸ τόν Χριστό ζοῦν μαζί Του αἰωνίως.

Θά ἤθελα νά ἐπαναλάβω τὴν προτροπὴ τοῦ ἁγίου Συμεὼν: «Ὅσοι τοίνυν ἀσφράγιστοι, δράμετε· ὅσοι ἀσημεῖωτοι, σπεύσατε τῷ σημείῳ σημειωθῆναι τοῦ Πνεύματος». Θά πρέπει νά σφραγισθοῦμε μέ τὴν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ. Σ' αὐτό τό γεγονός ἀποβλέπει ὅλη ἡ Χριστιανικὴ ζωὴ. Καί ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ σφράγιση τῆς

καρδίας είναι στήν πραγμα-τικότητα ὁ φωτισμός τοῦ νοῦ, γι' αὐτό πρέπει νά ἀγωνιζόμαστε νά ἀποκτήσουμε φωτισμένο νοῦ. Ὁ δρόμος καί ὁ τρόπος τοῦ φωτισμοῦ τοῦ νοῦ καί τῆς σφραγίσεως ὑπό τῆς σφραγίδος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ δρόμος τῆς τηρήσεως τῶν Μακαρισμῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπομένως, ὅσοι σφραγί-ζονται ὑπό τοῦ Χριστοῦ, αὐτοί θά ἀποφύγουν τόν ἀντίχριστο, δέν θά φοβοῦνται τόν θάνατο, ὁ ἀντίχριστος δέν θά ἔχη καμμία ἐξουσία πάνω τους καί θά εἶναι ἐλεύθεροι Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτοί θά διακρίνουν τίς ἐνέργειες τοῦ ἀντιχρίστου ἀπό τίς ἐνέργειες τοῦ Χριστοῦ καί αὐτοί θά στέκονται μετά τοῦ Ἀρνίου τῆς Ἀποκαλύψεως, μετέχοντες τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.